

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Кафедра психології та особистісного розвитку**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою ННІМП ДЗВО

«Університет менеджменту освіти»

«12» вересня 2019 року, протокол № 6

Резолюція Вченої ради ННІМП ДЗВО

«Університет менеджменту освіти»

О. В. Алейнікова

**СУЧАСНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ
(назва навчальної дисципліни)**

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
за вільним вибором здобувача вищої освіти**

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Київ

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні методи дослідження особистості» за вільним вибором здобувача вищої освіти складена відповідно до навчальних планів освітньо-професійних/освітньо-наукових програм Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»

Автор-укладач робочої програми:

Л.А.Інжиєвська кандидат психол. наук, доцент кафедри психології та особистісного розвитку

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри
психології та особистісного розвитку
Навчально-наукового інституту менеджменту та психології
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
(протокол № 12 від 31 травня 2019 р.)

Затверджено Вченою радою
Навчально-наукового інституту менеджменту та психології
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
(протокол № 5 від 13 червня 2019 р.,
протокол № 6 від 12 вересня 2019 р., зі змінами)

© Інжиєвська Л.А., 2019 рік
© ДЗВО «УМО», 2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрями підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність: 053 Психологія: Спеціалізація: Кризова психологічна допомога в сучасних умовах	Вибіркова (за вибором ВНЗ)	
		Рік підготовки	
Загальна кількість годин – 90	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	1-й	
		Семестр	
		1-й	
		Лекції	
		6	
		Практичні заняття	
		4	
		Самостійна робота	
		80	
		Індивідуальні завдання	
		Вид контролю – екзамен	

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання
- для заочної форми навчання – 11% : 89%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування здатності студентів самостійно планувати психодіагностичне дослідження, вибирати адекватні методи для дослідження особливостей особистості, проводити, виявляти та вивчати особистісні якості, індивідуально-психологічні та психофізіологічні особливості клієнтів.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- Ознайомлення з концептуальними основами сучасної психодіагностики;
- знання психометричних вимог до розробки психодіагностичних методик;
- розуміння основних етапів психодіагностичного процесу;
- використання сучасних методів тестування і розпізнавання індивідуально-психологічних властивостей людини..

В результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати:

- особливості психодіагностики як науки;
- нормативні вимоги до психодіагностичних методик;
- уявлення щодо класифікацій психодіагностичних методик;
- етичні аспекти проведення психодіагностичного дослідження;
- уявлення щодо типів психодіагностичних методик;
- конкретні психодіагностичні методики дослідження інтелекту та особливостей особистості.

вміти:

- застосовувати отримані знання в практичній професійній діяльності;
- володіти достатнім арсеналом психодіагностичних методик
- професійно, з наукових позицій інтерпретувати отримані дані та формулювати психологічний діагноз.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Психодіагностичний процес: теорія і практика.

Тема 1 Предмет, завдання та основні методологічні принципи психодіагностики.

Предмет, завдання та основні методологічні принципи психодіагностики.

Предмет психодіагностики як наукового знання. Структура, завдання та стан сучасної психодіагностики. Поняття "психодіагностика": суб'єкт, методики, взаємодія діагноста і досліджуваного, діагноз. Задачі психодіагностики. Основні складові теоретичної психодіагностики: предметні галузі психології, диференційна психометрика, практичні сфери застосування психологічного знання.

Тема 2. Психодіагностичний метод, основні напрямки його реалізації.

Класифікації психодіагностичних методів за І.Ф.Бурлачуком, О.О.Бодальовим, В.В.Століним (за характеристикою того методичного принципу, який встановлений в основу даного прийому: об'єктивні тести, стандартизовані самозвіти, проєктивні техніки, діалогічні техніки; за мірою включеності в діагностичну процедуру самого психодіагноста: об'єктивні і діалогічні).

Принципи постановки психологічного діагнозу, його етапи. Вклад П.С.Виготського у розвиток поняття психологічний діагноз

Тема 3. Морально-етичні проблеми в роботі психодіагноста

Етичні проблеми, що відносяться до особистості і до професійних якостей індивідів, пов'язаних з діагностичними методиками. Етичні проблеми, пов'язані, з забезпеченням прав індивідів, що діагностуються. Соціальнопсихологічні основи етичного кодексу психолога-діагноста. Професійні вимоги до методик та користувачів. Стандартизовані та експертні методики: правила кваліфікованої підготовки користувачів. Професійно-етичні нормативи. Професійна таємниця, правила розповсюдження та опублікування методик. Конфіденційність психодіагностичної інформації. Міжнародні професійно-етичні стандарти.

Змістовий модуль 2. Тест як основний інструмент психодіагностичного дослідження

Тема 4. Поняття про тест, області застосування тестових методик Психометричні параметри тестів

Види тестів, основні підходи до їх класифікації. З історії психологічних тестів. Місце тестів серед психодіагностичних методів. Проблеми психологічного тестування. Зміст і мета психологічного тестування. Види тестів. Завдання загальної та диференціальної психометрики. Репрезентативність тестових норм Надійність і точність тестів. Типи надійності. Стандартна помилка вимірювання. Способи перевірки методики на надійність. Залежність коефіцієнта надійності від тестової вибірки. Основні властивості методик. Фактори, що знижують точність вимірів. Валідність тестів. Визначення валідності. Істинна валідність. Види валідності.

Тема 5. Психометричні методи дослідження здібностей та інтелекту.

Здібності, як індивідуально-психологічні особливості. Проблема діагностики здібностей в психології. Ознаки здібностей, структура здібностей, різновиди здібностей, індивідуальні відмінності здібностях. Методи діагностики здібностей. Діагностика інтелекту. Характеристика тестів інтелекту. Загальні уявлення про методики, які діагностують коефіцієнт інтелектуального розвитку. Критика традиційної діагностики інтелекту. Тести креативності. Тести спеціальних здібностей. Тести досягнень. Тест Равена (прогресивні матриці). Інтелектуальний тест Айзенка. Тест Векслера. Тест Амтхауера. Короткий орієнтуючий тест Вандерлика.

Тема 6. Особливості застосування психометричних методик для дослідження особистості.

Види особистісних тестів. Поняття та характеристика свідомості. Труднощі вивчення свідомості. Самосвідомість як об'єкт психодіагностики. Методики психодіагностики самосвідомості. Методи вимірювання локусу контролю. Особистісні опитувальники. Психодіагностика рис. Класифікація діагностичних опитувальників за спрямованістю. Теорія питання. Форми питань для особистісних опитувальників. Особистісні опитувальники. Особистісний 16-ти факторний опитувальник Р.Кеттела. Поняття про MMPI, методика ПДО (патохарактерологічний діагностичний опитувальник А.Е.Личко). Конкретні психодіагностичні методики (П-методики) / теоретичний огляд /. Методика В.Русалова, тест-опитувальник Я.Стреляу, особистісний тест Айзенка. Дослідження тривожності: шкала Тейлора, методика Спілбергера. Методики вивчення акцентуацій характеру: методика Леонгарда-Шмішека. Методики діагностики психологічних складових

темпераментну – емоційності, психічної активності. Дослідження спрямованості особистості.

Змістовий модуль 3 Проективний підхід в психодіагностиці

Тема 7. Історія створення проективного методу.

Історія становлення проективної психодіагностики. Поняття проективного методу. Класифікація проективних методик. Поняття проекції. Особливості стимульного матеріалу у проективній діагностиці. Холістична психологія, психоаналіз, гештальтпсихологія, “Новий погляд”, вітчизняні психологи про теоретично-методологічні основи проективних технік. Сучасні тенденції у застосуванні проективних технік.

Внесок психоаналізу у виникненні проективної психодіагностики. Ф.Гальтон та Г.Роршах як фундатори проективного напрямку. Сучасний стан проективної психодіагностики.

Тема 8. Діагностика особистості за допомогою проективних методик

Історія застосування експресивних проективних методів у психодіагностиці. Особливості використання малюнкових тестів для діагностики особистісних рис. Переваги та недоліки малюнкових тестів. Інтерпретування особливостей ліній. Використання кольору у проективному малюванні. Призначення експресивних проективних методик. Особливості застосування, переваги та недоліки малюнкових тестів. “Малюнок людини”. “Малюнок сім’ї”, “Кінетичний малюнок сім’ї”. “Тварина, що не існує”. Проведення та інтерпретація отриманих результатів. Малюнковий тест “Дім. Дерево. Людина”.

Області застосування, можливості та обмеження проективних методик. Проективні методики, їх види: конститутивні, конструктивні, катарсичні, рефрактивні, експресивні, імпресивні, адитивні. Поняття про якісний аналіз отриманих результатів.

Тема 9. Психодіагностика подружніх відносин

Зміст та мета сімейної діагностики. Основні складності сім’ї як соціальної системи, з якими може зіткнутися психолог-діагност. Принципи діагностичної роботи з сім’єю. Методологічні питання діагностики сім’ї. Методи діагностики дитячо-батьківських відносин. Характеристика окремих методик. Особливості психологічної діагностики подружніх відносин. Методи діагностики подружніх відносин. Характеристика окремих методик.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	У тому числі			Усього	У тому числі		
		л	п	ср, ір		л	п	ср, ір
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>
Модуль 1								
Змістовий модуль 1.								
Психодіагностичний процес: теорія і практика.								
Тема 1. Предмет, завдання та основні	-	-	-	-	8	2	-	6

методологічні принципи психодіагностики								
Тема 2. . Психодіагностичний метод, основні напрямки його реалізації	-	-	-	-	12	-	-	12
Тема 3. Морально-етичні проблеми в роботі психодіагноста	-	-	-	-	10	-	-	10
<i>Усього годин за змістовим модулем 1</i>	-	-	-	-	30	2	0	28
Змістовий модуль 2. Тест як основний інструмент психодіагностичного дослідження								
Тема 4. Поняття про тест, області застосування тестових методик. Психометричні параметри тестів	-	-	-	-	8	2	-	6
Тема 5. Психометричні методи дослідження здібностей та інтелекту.	-	-	-	-	12	-	2	10
Тема 6. Особливості застосування психометричних методик для дослідження особистості.	-	-	-	-	10	-	-	10
<i>Усього годин за змістовим модулем 2</i>	-	-	-	-	30	2	2	26
Змістовий модуль 3. Проективний підхід в психодіагностиці								
Тема 7. Історія створення проективного методу.	-	-	-	-	6	2	-	6
Тема 8. Діагностика особистості за допомогою проективних методик	-	-	-	-	12	-	2	10
Тема 10. Психодіагностика подружніх відносин	-	-	-	-	12	-	-	10
<i>Усього годин за змістовим модулем 3</i>	-	-	-	-	30	2	2	26
Усього годин	-	-	-	-	90	6	4	80

5. Теми та зміст практичних занять

№ з/п	Теми практичних занять	Зміст практичних занять	Форма контролю	Години	
				д	з
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Змістовий модуль 1. Поняття про психодіагностику					
1.	Предмет, завдання та основні методологічні принципи психодіагностики	Вивчення базових понять дисципліни, завдання, підходи і поняття про психодіагностичне обстеження та його основні етапи. Завдання і роль теоретичної і практичної психодіагностики	Спостереження за активністю здобувачів при виконанні завдань Усне обговорення		1

2.	Морально-етичні проблеми в роботі психодіагноста	Етичні проблеми, що відносяться до особистості і до професійних якостей індивідів, пов'язаних з діагностичними методиками. Етичні проблеми, пов'язані, з забезпеченням прав індивідів, що діагностуються. Соціально-психологічні основи етичного кодексу психолога-діагноста підготувати есе на тему: «Соціально-етичні норми професійної етики фахівців із психодіагностики на теренах сьогодення»	есе		1
Усього годин за змістовим модулем 1					2
Змістовий модуль 2. Тест як основний інструмент психодіагностичного дослідження					
3.	Характеристика тестів діагностування інтелекту	Набуття практичних навичок «Тест структури інтелекту» Р. Амтхауера. Характеристика методики. Навчання проведенню тестування та інтерпретації результатів тесту. Області застосування тесту. Процедура проведення тестування. Тестуються всі студенти групи. Результати обробляються і обговорюються. Література	Спостереження за участю здобувачів вищої освіти		1
4.	Методи діагностування особистості.	Здійснити аналіз «Шістнадцятифакторний особистісний опитувальник» Р.Б. Кеттела (16 PF, форма А). Характеристика методики. Навчання проведенню тестування та інтерпретації результатів тесту. Області застосування тесту. Процедура проведення тестування. Тестуються всі студенти групи. Результати обробляються і обговорюються	Обговорення результатів		1
5.	Усього годин за змістовим модулем 2				2
Змістовий модуль 3. Проективний підхід в психодіагностиці					
6.	Діагностика особистості за допомогою проективних методик	Передісторія проективної діагностики. Феномен проекції та принципи його дослідження. Поняття проекції та її види. Проективні методики, проективна гіпотеза. Переваги та	Усне обговорення		1

		недоліки проєктивних методик. Сфери застосування.			
14.	Психодіагностика подружніх відносин	Основні складності сім'ї як соціальної системи, з якими може зіткнутися психолог-діагност. Принципи діагностичної роботи з сім'єю. Характеристика окремих методик: методика Т. Ліри, методика «Опитувальник задоволеності шлюбом», методика «РОП», методика «Характер взаємодії подружжя у конфліктних ситуаціях», методика «Подружні ролі».	Спостереження за активністю здобувачів при виконанні завдань. Виклад матеріалу на задану тему у письмовому вигляді. Презентація отриманих результатів		1
	Усього годин за змістовим модулем 3				2
Разом:					6

6. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

1. підготовка до аудиторних занять – 10 год.;
  2. підготовка до контрольних заходів – 20 год.;
  3. опрацювання питань, які не розглядаються на аудиторних заняттях – 50 год.
- Усього 80 год.

Звіти про самостійну роботу не надаються. Вивчення відповідного матеріалу перевіряється під час поточного та підсумкового контролю знань, захисту індивідуальної роботи.

Завдання для самостійної роботи студентів заочної форми навчання з опрацювання питань, які не розглядаються на аудиторних заняттях

Тема	Зміст	Год.
Тема 2. Психодіагностичний метод, основні напрямки його реалізації.	Принципи постановки психологічного діагнозу, його етапи. Вклад П.С.Виготського у розвиток поняття психологічний діагноз ..	4
Тема 3 Морально-етичні проблеми в роботі психодіагностів	Соціальнопсихологічні основи етичного кодексу психолога-діагностів. Професійні вимоги до методик та користувачів. Стандартизовані та експертні методики: правила кваліфікованої підготовки користувачів. Професійно-етичні нормативи.	4
Тема 4. Поняття про тест, області застосування тестових методик. Психометричні параметри тестів	Фактори, що знижують точність вимірів. Валідність тестів. Визначення валідності. Істинна валідність. Види валідності.	10
Тема 6. Психометричні методи дослідження здібностей та інтелекту.	Методика Айзенка, Векслера, Кеттелла та ін. Тест ДАТ, субтести ДАТ, тест Амтхауера,	10

	матриці Равена. Галузі застосування тестів здібностей.	
Тема 7. Особливості застосування психометричних методик для дослідження особистості.	Методика В.Русалова, тест-опитувальник Я.Стреляу, особистісний тест Айзенка. Дослідження тривожності: шкала Тейлора, методика Спілбергера. Методики вивчення акцентуацій характеру: методика Леонгарда-Шмішека. Методики діагностики психологічних складових темпераменту – емоційності, психічної активності. Дослідження спрямованості особистості.	10
Тема 8. Історія створення проєктивного методу.	Внесок психоаналізу у виникненні проєктивної психодіагностики. Ф.Гальтон та Г.Роршах як фундатори проєктивного напрямку. Сучасний стан проєктивної психодіагностики.	4
Тема Психодіагностика подружніх відносин	Принципи діагностичної роботи з сім'єю. Методологічні питання діагностики сім'ї. Методи діагностики дитячо-батьківських відносин. Характеристика окремих методик	8
<i>Усього:</i>		50

7. Індивідуальна робота

Індивідуальне навчально-дослідне завдання для студентів заочної форми навчання дозволяє їм набути навичок застосовувати методи психологічної діагностики та психопрофілактики на практиці; - вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.

Контрольна робота виконується за варіантом, який визначається за принципом відповідності номера варіанту двом останнім цифрам номера залікової книжки студента (якщо номер залікової книжки закінчується на 21 і більше, його треба зменшити на 20, 40, 60 або 80 так, щоб останні дві цифри номера потрапили в діапазон від 1 до 20). Обсяг контрольної роботи – 10-12 сторінок формату А-4 або 18 аркушів учнівського зошита.

Вимоги до ІНДЗ та варіанти завдань для студентів заочної форми навчання викладені у методичних вказівках.

8. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Клінічна психологія» використовуються проблемно пошукові, ситуаційні вправи, демонстрація, практично-орієнтовані, інформаційні, кейс-метод

Під час лекційного курсу застосовуються:

- мультимедійна презентація;
- слайдова презентація;
- дискусійне обговорення проблемних питань.
- На практичних заняттях застосовуються:
- ситуаційні завдання;
- кооперативне навчання (робота за методом малих груп);
- моделюючі вправи;
- роздатковий матеріал для виконання графоаналітичних вправ.

9. Контрольні заходи та засоби діагностики

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формі письмового тестування. Студентам пропонується 30 тестових завдань. Також студенти готують 3 презентації на теми, запропоновані викладачем.

на практичних заняттях запроваджуються різні навчальні технології: методи і методики психодіагностичного дослідження; мозковий штурм; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо. Індивідуальна робота (контрольна робота студентів заочної форми навчання) захищається перед викладачем.

Підсумковий контроль знань – екзамен.

10. Критерії та шкала оцінювання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Клінічна психологія» є:

- повнота і вчасність виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати методи психологічної діагностики та психопрофілактики на практиці;
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.

Оцінювання результатів усіх форм контролю передбачено у 100-бальній шкалі (табл. 10.1).

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних, результати самостійної роботи студентів) проводиться у % від кількості балів, виділених на завдання, із заокругленням до цілого числа за критеріями:

- 0% – завдання не виконано;
- 40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;
- 60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;
- 80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);
- 100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Таблиця 10.1

Шкала оцінювання студентів заочної форми навчання

Підготовка контрольної роботи (розділи)				Захист	Усього за контрольну роботу	Ауд. робота	Екзамен	Усього
Теоретичне питання 1	Теоретичне питання 2	Графо-аналітична вправа	Задача					
0-10	0-10	0-6	0-4	0-10	0-40	0-20	0-40	0-100

Результати навчання проставляються за трьома шкалами (табл. 10.2). Позитивні оцінки

виставляються тільки тим студентам, які виконали всі види навчальної роботи, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни і набрали за результатами поточного та підсумкового контролів не менше 60 балів.

Таблиця 10.2

Шкали оцінювання (100-бальна та національна)

90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література

1. Анастаси А. Психологическое тестирование / А. Анастаси, С. Урбина. – СПб.: Питер, 2006. – 688 с.
2. Бодалев А.А. Общая психодиагностика / А.А. Бодалев, В.В. Столин, В.С. Аванесов. – СПб.: Изд-во «Речь», 2000. – 440 стр. – [Електронний ресурс] – Режим доступа: <http://soc.univ.kiev.ua/sites/default/files/library/elopen/bodalev.pdf>
3. Булах І.Є. Створюємо якісний тест: навч. посіб. для викладачів, учителів та методистів / І.Є. Булах, М.Р. Мруга. – К.: Майстер-клас, 2006. – 160 с.
4. Бурлачук Л.Ф. Словарь-справочник по психодиагностике / Л.Ф. Бурлачук, С.М. Морозов. – СПб.: Питер, 2007. – 688 с.
5. Водопьянова Н.Е. Психодиагностика стресса / Н.Е. Водопьянова. – СПб.: Питер, 2009. – 336 с.
6. Галян І.М. Психодіагностика: навч. посіб. / І.М. Галян. – К.: Академвидав, 2011. – 464 с.
7. Климов Е.А. Пути в профессионализм: учеб. пособие / Е. А. Климов. – М.: Флинта, 2003. – 320 с.
8. Корольчук М.С. Теорія і практика професійного психологічного відбору: навч. посібник для слухачів та студ. вузів / М.С. Корольчук, В.М. Крайнюк. – К.: Ніка-Центр, 2010. – 532 с.
9. Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодіагностика: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За заг. ред. М.С. Корольчука. – К.: Ельга, Ніка – Центр, 2012. – 400 с.
10. Крокер Л. Введение в классическую и современную теорию тестов: ученик / Линда Крокер, Джеймс Алгина; [пер. с англ. Н.Н. Найденовой, В.Н. Симкина, М.Б. Челишковой; под общ. ред. В.И. Звонникова, М.Б. Челишковой]. – М.: Логос, 2010. – 668 с.
11. Крушельницька Я.В. Фізіологія і психологія праці: практикум / Я.В. Крушельницька. – К.: КНЕУ, 2014. – 351 с.
12. Кухар Л.О. Конструювання тестів. Курс лекцій: навч. посіб. / Л.О. Кухар, В.П. Сергієнко. – Луцьк, 2010. – 182 с.
13. Лемак М.В., Петрише В.Ю. Психологу для роботи: діагностичні методики. Методичне видання. – Ужгород, Видавництво А. Гаркуші. – 2012. – 616 с.
14. Ложкін Г.В. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика: навч. посібник для студ. вузів / Г.В. Ложкін, Н.І. Пов'якель. – К.: Професіонал, 2007. – 407 с.
15. Лучшие психологические тесты. Описание и руководство к использованию / Под ред. А.Ф. Кудряшова. – Петрозаводск, 2002. – 318с.

16. Моргун В.Ф., Тітов І.Г. Основи психологічної діагностики. Навч. пос. для студ. вищ. навч. Закл. / В.Ф. Моргун, І.Г. Тітов. – К.: Видавничий Дім "Слово", 2009. – 464с. 28
17. Психодіагностика: учебник для вузов / Л.Ф. Бурлачук. – СПб.: Питер, 2003. – 352 с.
18. Самошкіна Л.М. Психодіагностика: Навч. наоч. посіб. з мультимедійним курсом / Під ред. чл.-кор. АПН України, професора Е.Л. Носенко. – Д.: Вид-во ДНУ, 2012. – 448 с.
19. Скребець В.О. Основи психодіагностики: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.О. Скребець. – К.: Слово, 2003. – 192 с.
20. Соломин И.Л. Современные методы психологической экспресс – диагностики и профессионального консультирования. / И.Л. Соломин. – СПб.: Речь, 2006. – 280с.
21. Стрелков Ю.К. Практикум по инженерной психологии и эргономике: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / С.К. Сергиенко, В.А. Бодров, Ю.Э. Писаренко и др.; под ред. Ю.К. Стрелкова. // М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 400 с.
22. Терлецька Л.Г. Основи психодіагностики. Навчальний посібник. / Л.Г. Терлецька. – К.: Главник, 2006. – 144с. – (серія "Психол. інструментарій")

Додаткова література

23. Бодров В.А. Практикум по дифференциальной психодиагностике профессиональной пригодности: учебное пособие / Под общ. ред. В.А. Бодрова. – М.: ПЕР СС, 2003 – 768 с.
24. Быстрая и профессиональная обработка данных психологических исследований. Учись работать с SPSS – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.learnspss.ru/>
25. Водопьянова Н.Е. Синдром выгорания: диагностика и профилактика. / Н.Е. Водопьянова, Е.С. Старченкова – [2-е изд.] – СПб.: Питер, 2008. – 336 с.
26. Леонтьев Д.А. Личностный потенциал как объект психодиагностики / Д.А. Леонтьев, Е.Н. Осин // Психологическая диагностика. – 2007. – №1. – С. 4-7.
27. Малхазов О.Р. Професійний відбір та впровадження новітніх технічних засобів у роботі з персоналом / О.Р. Малхазов, О.М. Кокун // Соціальна психологія. – 2005. – № 4(12). – С. 84-90.
28. Практическая психодиагностика. Методики и тесты. Учебное пособие. / [редактор-составитель – Д.Я. Райгородский] – Самара: Изд. Дом «Бахрах», 1998. – 672 с.
29. Психологические тесты: В 2-х т. / Под. ред. А.А. Карелина. Т. 1. – М.: ВЛАДОС, 2003. – 248 с.
30. Энциклопедия психодиагностики. Психодиагностика детей / Д.Я. Райгородский (ред.-сост.). – Самара: Бахрах-М, 2008. – 623 с.

Інформаційні ресурси

31. <http://psyfactor.org/> – "ПСИ-ФАКТОР" – Центр практической психологии.
32. psychology.net.ru – Сайт "Мир психологии".
33. www.psychology.ru – Psychology.ru. Большой проект, посвященный психологии. Содержит много полезных разделов: библиотека, раздел о знаменитых психологах, большую коллекцию ссылок на психологические ресурсы, форумы, психологические тесты-Онлайн и другое.
34. <http://www.psychologos.ru/> – Психологос. Энциклопедия практической психологии.
35. <http://www.zercalo.ru/index.shtml> – Психология каталог. Психологические ссылки. Каталог психолога. Ссылки на психологические ресурсы.
36. PsyLab.info – Энциклопедия психодиагностики

Зміни та доповнення до робочої програми (вносяться в процесі використання робочої програми)

Текст до внесення змін	Нова редакція	Затвердження змін
1. 2.		Протокол № _____, від «_____» _____ 201 р.

		Завідувач кафедри _____ (підпис)